

# Huvikaitsetegevuse uudiskiri

Oktoober 2026 — ülevaade LEADERi rahastamise ja maapiirkondade huvide kaitsmisest

Anname lühikese ülevaate viimastest tegevustest LEADERi rahastamise ja maapiirkondade huvide kaitsmisel: valmis on põhjalik analüüs riigiplaani esmasest jaotusettepanekust ja seda visualiseeriv veebileht, ilmunud on mitu LEADERit toetavat artiklit ja pöördumist, jätkunud on kohtumised poliitikutega ning kogume omavalitsuste toetuskirju.

## 1. Analüüs: riigiplaani esmane jaotus jätab LEADERi rahastusse suure lõnga

Oleme koostanud põhjaliku analüüsi ELi 2028–2034 riigiplaani esmasest jaotusettepanekust ning selle mõjust regionaalarengule ja LEADERile.

[„Analüüs: riigiplaani esmane jaotus jätab LEADERi rahastusse 96,4 miljoni euro suuruse lõnga“ — leaderliit.eu](#)

Analüüs näitab, et LEADERi rakendamiseks on esimeses jaotusetapis kavandatud 43,6 miljonit eurot – 69% vähem kui Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi taotletud 140 miljonit eurot. Kuigi 2031. aasta vaheülevaatusel on lubatud lisaraha, ei ole selle suurust ega tingimusi praegu kindlaks määratud.

Seetõttu on oluline saavutada juba riigiplaani koostamise käigus LEADERi minimaalne rahastusmaht kogu perioodiks ning selge, etappide kaupa rahastamiskava.

## 2. Uus veebileht „LEADER Eestis 2028–2034“

Valmis on LEADERi toimimist, mõju ja kavandatavat rahajaotust visualiseeriv veebileht:

[LEADER Eestis 2028–2034 — veebileht](#)

Veebilehel selgitame muu hulgas, miks Euroopa Komisjoni pakutud 10% maapiirkonna sihttase ei asenda LEADERi eelarvet. Üldmeetmetes maapiirkonda arvestatud raha ei taga veel kohapealset otsustusõigust ega seda, et toetus jõuab tegelikult maaliste ja väikelinnaliste piirkondadeni.

## 3. LEADERit toetavad artiklid ja pöördumised

Viimastel nädalatel on ilmunud mitu LEADERit toetavat artiklit ja pöördumist — nii omavalitsusjuhtidelt, Riigikogu liikmetelt kui ka maakonnalehtedelt.

**Einar Vallbaum** · Viru-Nigula vallavanem

[„Kärpekirve laastav mõju“ — Virumaa Teataja](#)

Vallbaum rõhutab, et LEADERi rahastuse vähendamine nõrgestaks kohalike inimeste võimalust oma piirkonna arengus kaasa rääkida.

**Jaanus Karilaid** · Riigikogu liige

[„Maaelule tahetakse anda uut hoopi! Väldime seda“ — Saarte Hääl](#)

Karilaid leiab, et suure nõudlusega ja hästi toimivat meedet tuleb hoida vähemalt praegusel tasemel ning raha jagamisel tuleb rohkem arvestada hajaasustuse ja saarelisusega.

**Lõuna-Eesti Postimees** · uudisartikkel

[„Maapiirkondi ähvardab suur eurorahakärbe“ — Lõuna-Eesti Postimees](#)

Artikkel käsitleb rahastuse vähenemise võimalikku mõju LEADERile, kohalikele teenustele, väikeettevõtlikele ja idapiirialade arengule.

**Läänemaa omavalitsusjuhid ja arenguorganisatsioonid** · ühispöördumine

[„Regionaalne areng peab kajastuma ka riigiplaani rahajaotuses“ — kklm.ee](#)

Läänemaa omavalitsusjuhid ja piirkondlikud arenguorganisatsioonid pöördusid ühiselt valitsuse ja ministeeriumide poole nõudmisega, et regionaalne areng kajastuks ka riigiplaani rahajaotuses.

Pöördumises palutakse säilitada regionaalse arengu ühtlustamiseks mõeldud rahastus vähemalt praeguse perioodi tasemel ning kehtestada siduv mehhanism, mis tagaks kõigi ministeeriumide meetmete panuse piirkondlike arenguerinevuste vähendamisse.

#### 4. Kohtumine Riigikogu Keskerakonna fraktsiooniga

---

30. september 2026, Riigikogu

Jätkame kohtumisi poliitikutega. 30. septembril kohtusime Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni esindajatega, et tutvustada kavandatava jaotuse mõju ning LEADER Liidu ettepanekuid.

#### 5. Omavalitsuste toetuskirjad LEADERi rahastamise säilitamiseks

---

Kogume ELARDi eestvõttel vallavalitsuste ja volikogude toetuskirju LEADERi rahastamise säilitamiseks. Praeguseks on laekunud **kuus kirja**, millega saab tutvuda ühises kaustas:

[Omavalitsuste toetuskirjad — Google Drive](#)

Palume tegevusrühmadel jätkata suhtlust oma piirkonna omavalitsustega ning julgustada neid toetuskirju saatma. Mida laiemalt väljendavad kohalikud omavalitsused oma seisukohta, seda selgem on otsustajatele, et küsimus ei puuduta üksnes üht toetusmeetet, vaid kogu Eesti piirkondlikku tasakaalu, kohalike kogukondade otsustusõigust ja maapiirkondade tulevikku.

Hoiame teid edasiste kohtumiste ja arengutega kursis.